

КОЗІЙ В.І., д-р вет. наук
НІЩЕМЕНКО М.П., д-р вет. наук
ШМАЮН С.С., канд. вет. наук
ПОРОШИНСЬКА О.А., канд. вет. наук
СТОВБЕЦЬКА Л.С., канд. вет. наук
СМЕЛЬЯНЕНКО А.А., канд. вет. наук
КОНДРАТЮК Я.Р., магістрантка

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ АМІТРИПТИЛІНУ ЗА КОМПУЛЬСИВНИХ РОЗЛАДІВ ПОВЕДІНКИ У СОБАК

Метою роботи було вивчити ефективність використання амітриптиліну за компульсивних розладів поведінки у собак. Використання амітриптиліну у дозі 2 мг/кг два рази в день, у поєднанні з модифікацією умов утримання тварин, дозволило суттєво підвищити ефективність лікування собак. Повне припинення небажаної поведінки за використання амітриптиліну було виявлено у 4 з 5 тварин дослідної групи.

Ключові слова: собака, компульсивні розлади поведінки, збагачення, амітриптилін.

Компульсивна стереотипна поведінка є однією з провідних порушень поведінки у дрібних домашніх тварин. Тому питанням профілактики її розвитку та удосконалення методів лікування хворих тварин надається важлива увага спеціалістів і науковців ветеринарної медицини [1,2]. За аналізу літературних даних [3-5] було встановлено, що компульсивні розлади поведінки є досить поширеними і ефективність лікування хворих тварин є недостатньо високою. Зокрема, це може бути пов'язано з тим, що власникам пропонується частіше лише змінювати елементи зовнішнього середовища (консервативна поведінкова терапія), але не впливати безпосередньо на організм хворих тварин (використання фармакологічних засобів).

На думку I. Demontigny-Bédard та D. Frank [6] у випадку скарги на поведінку тварин, ветеринарні лікарі повинні виявити всі медичні або поведінкові розлади, що призводять до цього. Лише ретельно зібраний анамнез дозволить правильно поставити діагноз і відповідно визначитися з методом лікування.

Головною метою роботи було вивчити ефективність використання амітриптиліну за компульсивних розладів поведінки у собак.

За аналізу амбулаторного журналу ветеринарної клініки в м. Київ з 01 вересня 2019 по 01 червня 2020 року були зареєстровані наступні компульсивні розлади поведінки у собак: акральний дерматит, самотравмування черевної стінки, ритмічний гавкіт. На акральний дерматит хворіли дві німецькі вівчарки, одна кавказька вівчарка, два лабрадори і дві безпородні собаки. Самотравмування черевної стінки було діагностовано у двох собак – одного добермана та однієї безпородної тварини. Ритмічний безпричинний гавкіт було виявлено у чотирьох собак – одного той-тер'єра та трьох безпородних тварин.

Всіх хворих тварин, власники яких погодилися на участь в експерименті, розподілили на дві групи. Тварин з однаковим діагнозом між групами розподіляли довільно.

Тваринам обох груп були призначені зміни розпорядку дня і збагачення навколишнього середовища. Додатково тваринам дослідної групи було призначено використання амітриптиліну у дозі 2 мг/кг, два рази в день. Період моніторингу ефективності використовуваних методів лікування складав у всіх випадках 1 місяць.

Встановлено, що використання амітриптиліну дозволило суттєво підвищити ефективність лікування собак. Виражені позитивні зміни з повним припиненням небажаної поведінки за використання амітриптиліну були виявлені у 4 з 5 тварин дослідної групи. В той же час повне припинення компульсивної поведінки у тварин контрольної групи відмічали у однієї тварини і зменшення проявів такої поведінки на 50% ще у двох тварин.

Зважаючи на наведені результати досліджень були зроблені висновки про те, що компульсивні розлади поведінки у собак є досить поширеними. В умовах ветеринарної клініки

м. Київ розлади поведінки тварин в цілому (агресія, фобії, спотворення апетиту, інше) діагностували у 3,2% тварин, в тому числі 1,1% складала компульсивні розлади поведінки. Повне припинення компульсивної поведінки у тварин контрольної групи за використання консервативних поведінкових методів, було встановлено у однієї тварини і зменшення проявів такої поведінки на 50% ще у двох тварин. Використання амотриптиліну у дозі 2 мг/кг, два рази в день дозволило суттєво підвищити ефективність лікування собак. Повне припинення небажаної поведінки за використання амотриптиліну було виявлено у 4 з 5 тварин дослідної групи.

Отже діагностика, профілактика та лікування поведінкових розладів у собак є важливою ланкою роботи лікаря ветеринарної медицини. Використання фармакологічних засобів підвищує ефективність методів поведінкової терапії направлених на зміну параметрів зовнішнього середовища та відношення власника до тварин.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. de Souza Machado D, Oliveira PMB, Machado JC, Ceballos MC, Sant'Anna AC. Identification of separation-related problems in domestic cats: A questionnaire survey. PLoS One. 2020 Apr 15;15(4):e0230999. doi: 10.1371/journal.pone.0230999.
2. Cabello C F. Mascotas felinas, medicina y arte [Pet cats, medicine and art]. Rev Med Chil. 2019;147(1):91-95. Spanish. doi: 10.4067/S0034-98872019000100091.
3. Templin JC, Hediger K, Wagner C, Lang UE. Relationship Between Patient Satisfaction and the Presence of Cats in Psychiatric Wards. J Altern Complement Med. 2018 Dec;24(12):1219-1220. doi: 10.1089/acm.2018.0263. Epub 2018 Aug 2.
4. Bradshaw J. Normal feline behaviour: ... and why problem behaviours develop. J Feline Med Surg. 2018 May;20(5):411-421. doi: 10.1177/1098612X18771203.
5. Horwitz DF, Rodan I. Behavioral awareness in the feline consultation: Understanding physical and emotional health. J Feline Med Surg. 2018 May;20(5):423-436. doi: 10.1177/1098612X18771204.
6. Demontigny-Bédard I, Frank D. Developing a Plan to Treat Behavior Disorders. Vet Clin North Am Small Anim Pract. 2018 May;48(3):351-365. doi: 10.1016/j.cvsm.2017.12.004.

УДК619:616.34-002-076:636

МОСТОВИЙ Є.В., аспірант

ГОЛОВАХА В.І., д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ КИСЛОТНО-ОСНОВНОГО БАЛАНСУ У КРОВІ СОБАК ЗА ХРОНІЧНОЇ НИРКОВОЇ НЕДОСТАТНОСТІ

Встановлено, що за хронічної ниркової недостатності у собак старше 10-річного віку проявляються ознаки метаболічного ацидозу. Про це свідчать знижені величини таких показників, як: рН, бікарбонат (HCO_3^-), диоксиду карбону (CO_2) та підвищені значення – буферних основ (BE) і аніонний проміжок (AG).

Ключові слова: собаки, хронічна ниркова недостатність, кислотно-основний баланс, ацидоз.

Хронічна ниркова недостатність (ХНН) – патологічний процес, який характеризується порушенням ниркової регуляції хімічного гомеостазу організму з частковим або повним порушенням утворення і виділення сечі, внаслідок зниження швидкості клубочкової фільтрації [1]. Здебільшого цей процес розвивається поступово внаслідок незворотної втрати функціонуючої паренхіми нирок [2]. У хворих порушується клубочкова і канальцева функції нирок, розвивається азотемія (уремія) із аутоінтоксикацією, затримкою в організмі нітрогенних метаболітів з частковим або повним порушенням утворення і виділення сечі [3].

Оскільки за патології нирок порушується водно-іонний обмін і кислотно-основний баланс, то **мета роботи** полягала у вивченні змін кислотно-основного балансу в крові собак, хворих на хронічну ниркову недостатність.